

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

11079/902. b. f.

Mint az két héttel ezelőtt lapunk egyik számában azt irtuk, hogy Hegyi Antalt és társát Róheim Náthán zsarolás miatt feljelentette a szegedi kir. büntető törvényszékhez és hogy a szegedi kir. büntető törvényszék Hegyit és társát vádala is helyezte.

Erre a hírünkre a Hegyi Antal szerkesztése alatt megjelenő «Tiszavidék» azt válaszolta, hogy mi egy zsidó érdekében hazudtunk: mert a vádhatóság Hegyi meghallgatása után a vádat elejtette, sőt amenyiben az iratokból arról győződött meg, hogy Róheim Náthán követett el büntetendő cselekményt, ennél fogva az erre vonatkozó adatok beszerzését határozta el.

Hát mi nem akartunk Hegyi Antallal polemiába keveredni, habár tudtuk azt, hogy Hegyi Antal, mint annyiszor, máskor is már nem mondott igazat és nem mi hazudtunk egy zsidó érdekében, mint azt ő irta: hanem ő hazudott a saját maga érdekében: mikor letagadta, hogy zsarolásért jogérvényesen vádala van helyezve.

A 11079/902. b. f. szám, melyet cikkünk címének adtunk, az a szám, mely alatt Hegyi Antalt a szegedi kir. törvényszék jogérvényesen ismét vádala helyezte. Vádalá helyezte pedig egy közönséges bűntényért, zsarolási kísérlet miatt. Ezt nem azért tesszük papírra, mintha Hegyi Antal vádala helyezése csoda számba menne: mert mióta a lelkipásztori kötelesség helyett a politikát és ezzel kapcsolatban becsületes emberek meghurcolását tűzte ki életfeladatául, hát azóta folyton a szegedi büntető törvényszék küszöbét koptatja.

Ma is azt állítjuk, amit eddig hangoztattunk, hogy ha azokat a büntetendő cselekményeket nem pap, hanem egy közönséges polgár követte volna el, hát már azóta nem egyszer, hanem az Isten tudja hányszor húsolt volna a szegedi «Csillagbörtönben».

Aki azt hiszi, hogy mi talán örülünk azon, hogy Hegyi Antal ismét vádala helyezték, hát az nagyon csalatkozik. Mi csak restelni tudjuk, hogy az összes római katolikus lelkészek közül csak éppen a mi lelkipásztorunk az, aki minduntalan alkalmat szolgáltat rá, hogy

vele és viselt dolgaival a büntető törvényszék foglalkozzék. Mi ebben a tekintetben nemcsak Hegyi Antalt ítéljük el, mert róm. kath. lelkipásztor léttére nem respektálja a törvényeket és a törvényes rendet, hanem kénytelenek vagyunk a felettes hatóságát azért, hogy elnézi ennek az embernek a papi tekintélyt meggyalázó viselkedését.

Azt már nem egyszer, hanem számtalanszor tapasztaltuk, hogy a büntető törvényeket másként mérik a papoknak, mint más közönséges halandóknak. Régen tudjuk, hogy a reverendára mindig tekintettel vannak, nemcsak az alsó, hanem a legfelsőbb fórumok is, hanem azt nem tudtuk, hogy az alsó papság felettes hatósága a helyett, hogy büntetné, a helyett, hogy elítélne a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekedetet, a közönséges bűntényért elítélt és így egy papi talárt bemocskoló lelkész részére kegyelmet kér.

Nagy kíváncsisággal leszünk, hogy vajjon valahára végre birják-e hajtani a büntető törvény megtorló intézkedéseit Hegyi Antal, vagy pedig ismét megfogja védeni a reverenda.

Kíváncsisággal leszünk, hogy az igazság Istenasszonya úgy méri-e az igazságot a reverenda, mint a gatyá és a kabát részére.

Baj van Köpeczen.

(A csongrádi keresztény fogyasztási szövetkezet tükré.)
(Folytatás.)

Mindenek előtt előző cikkünket kell részben helyreigazítanunk, mert a leánynak t. i. Palásti Juliannának ravasz fondorlattal, mesterségesen készített, fűnek-fának elmondott panasza folytán a könyvelő úr ilyen formán ártatlanul került a csávéba, s az egész szerelmi kalandból egy szó sem igaz, hanem egy ügyes ember cselvetése volt, ki ilyen úton az esz-közökben sem válogatva, minden áron a keresztény fogyasztási szövetkezetnél alkalmazott könyvelő vagy könyvelők helyett valami rokonának vagy jó emberének akart helyet, illetve állást, megélhetést szerezni.

A helyreigazítást annyival inkább s örömmel tesszük, mert mint a kósza hírek-ből értesülünk, a fekete hadsereg egyik sarjának — ki a helyett, hogy az emberiség szegényeit, az alulmaradottakat, akiket a gonoszság vagy butaság leigázott, akiket az élet fejbekölni letérített, akik betegségben és gondban fenteregnek, akiket a szegénység rávisz a yétkezésre, aztán a bűnre, akik a posványban sohasem láthatnak meg a napot — vigasztalná, lelkét gyógyítaná és felvilágosítaná, — addig

rámérve természetesen az emberiség legnagyobb részének e gyengéit, az e révén kiszípolozott sok 10 fillért a becsületes emberek ellen súgott rágalmat tartalmazó levelek továbbítására felhasználja, — hogy e révén vagy önmagának vagy másnak illetéktelen hasznot szereshessen.

Pfuj! Ez nagyon csunya dolog.

Cikkünk folytatásában visszatérve konstatálni kell, hogy a csongrádi keresztény fogyasztási szövetkezetnél a részvényesek érdekeit — lehetséges, hogy másnak az érdekeit igen — szem előtt nem tartják, mert lehetséges-e azt megállapítani, hogy ha valaki tudva olvasatlanul körülbelül 500 koronát tesz egy szekrénybe, — mely szekrényhez másnak is van kulcsa — másnap ezt az összeget kiveszi s akkor határozottan megállapítja, hogy abból 72 korona kerek összeg hiányzik? s akkor ugyanaz, ki ezt maga más ellen tett feljelentésében elismeri, hogy a lopás így történt, mégis határozatlan tudja, hogy 72 korona hiányzik az általa olvasatlanul egy csomóba bepakolva volt összegből.

Ez is kétségtelenné teszi, hogy az üzletvezetés és ellenőrzés a csongrádi keresztény fogyasztási szövetkezetnél lanyha, s a részvényesek vagyonaival ott csakizsalmájaként bannak s hogy ezen szövetkezetek intézménye csak szemfényvesztés arra, hogy az undorító demagógia célját elérhesse.

Óva intjük tehát embertársainkat, legyenek résen s örködjenek keservesen szerzett filléreik felett hétszeres éberséggel, mert ha már majd a tető lángra borul, azok menthetetlenül oda vesznek.

Ezeknek elmondásával nem volt célunk alkalmat adni, hogy üldözéstől és embertelenségről orditozzanak megint ellenségeink, mert ha ez üldözés és embertelenség, akkor üldözés és embertelenség az is, hogy a tolvajt becsukják és a gyilkost felakasztják; hanem igenis célunk a közérdeket szolgál s embertársainkat minden szerencsétlenségtől lehetőleg megóvni.
(Vége.)

Elfelejtették.

(S. N.) Vannak dolgok, amelyek akkor kezdenek hangosakká válni, mikor agyon akarják hallgatni. A pozsonyi agrár gyűlésen is akadt egy ilyen. Akadt ugyan ott több olyan panasz is, amelyet agyonhallgattak, mert azok a panaszok a népnek a panaszai voltak s nem a nagybirtokosoké — azonban a legjellemzőbb talán mégis ez, amelyről most szólni akarunk. A pálinka tudvalevőleg egyik legnagyobb méteye a világnak, az egész emberiségnek, különösen a szegény néposztálynak. Kolera és pestis együttvéve nem szednek annyi áldozatot az emberiségből, mint a pálinka. A börtöntöltelékek ijesztően nagy százalékát a pálinka viszi oda, az ember élete ellen elkövetett bűnöknek nagy tömegét okozza a pálinka, a züllésnek és sülyedésnek alapja ez a veszedelmes tüzfal, amelynek rabja még az utána következő nemzedéket megfertőzti, megrontja, mert a pálinka is azon dolgok közé tartozik, melyekről azt mondta az Ur: Megbüntetem az apák bűneit hetediziglen.

Nos tehát, ezen pálinka ellen egy hang emelkedett a pozsonyi agrárgyűlésen. Egy református lelkész hangja. Sajátságos véletlen, hogy a nép valódi bajával azon a gyűlésen csak papok törődtek. A föld-uzsorat és robotot, amely a népet anyagilag pusztítja, szintén egy református pap panasolta fel ott s a pálinkát, amely anyagi és erkölcsi züllést hoz, szintén egy pap vitte oda a gyülekezetre, mutatván nekik a fekélyt s a nyílt sebet, amely gyógyításra vár.

Nemcsak a panaszt vitte oda, hanem egyuttal javaslatot is tett a felől, hogy miként kellene segíteni a bajon; mely mód az, amely lánczokra fűzné a pálinka elszabadult ördögét s a népet ismét egészséges italhoz juttathatná. Nagyon rövid javaslat ez, de annál jobban fején találja a szöveget, mert egyszerű és természetes. Mindössze ennyiből áll: *Fokozni kell igen magasra a pálinka adóját s ezen fokozott adónak megfelelő arányban szállítani le a borra kivett jogasztási és termelési adókat.*

Ez így, ahogy mondva van, teljesen érthető a ma pálinkaivó nép megmentése szempontjából. Nyilvánvaló, hogy az olcsó pálinka az, amely öli a népet s tudott dolog az is, hogy ha a tót és oláh bár előbb is pálinkás volt, de a magyar nép csak azóta szegődött rabjává, mióta megdrágult a bor. Mióta nem juthat hozzá. S a lelkész javaslata nemcsak a fogyasztó nép érdekében természetes, de természetes a bortermelők érdekében is, akik ma az enormis adók súlyát nyögik, amelyek lehetlenné teszik a bor árának kedvezőbb olcsóbb kialakulását.

Nos és ezt a javaslatot éppen úgy agyonkallgatták azon a pozsonyi állítólagos gazdaságkongresszuson, mint azt a másik panaszt, amely a földdel üzőt uszoráról, a robotokról, az egészségtelen munkálakásokról szól. Mert ilyenit emlegetni nem szabad. Mit szólna a sok és nagy latifundium, mit szólna a sok óriás uradalom hozzá, amelyek mezőgazdasági szeszgyárakkal dolgoznak s amiknek terményét a népnek «kell» meginni? Mert hiszen ha nagy adó volna rajta, nem ihatná a nép, ha pedig nem ihatná, ki fogyasztaná el azt a snapszot, amit a mezőgazdasági szeszgyárak produkálnak? Ezen okból aztán annyira elfelejtkeztek erről a javaslatról, hogy például még a kongresszusról szóló hivatalos referendába sem vették fel. A nép baja, az nem az ő bajuk, a népen «segíteni», azt egészen másként értelmezik ott, ahol mindenről szabad beszélni, mindent szabad cselekedni, csak azt nem, ami a milliomos nagybirtokok érdekeit sérti.

UJDONSÁGOK.

— **A király nevenapja.** Dicsőségesen uralkodó királyunk névünnepe f. hó 4-én volt, amikor is a plébániai templomban 10 óraker ünnepélyes nagy mise tartott, melyen a tantestületek növendékeikkel, továbbá az előjáróság és egyéb hivatalok testületileg megjelentek.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mészáros Anna okl. tanítónőt a csongrádi állami elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte. A m. kir. igazságügyminiszter Lyachovics Miklós hódmezővásárhelyi kir. járásbírói joggyakorlót a csongrádi kir. járásbíró-sághoz az ujonnan rendszeresített aljegyzői állásra aljegyzővé kinevezte.

— **Kegyelmet Hegyinek.** Tudvalevő tény, hogy Hegyi Antalt a szegedi kir. büntető törvényszék izgatás miatt 3 havi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerős lett és Hegyinek még június végén be kellett volna vonulnia Szegedre, hogy ott büntetését leülje. Akkor Hegyi a kir. ügyészségtől halasztást nyert egész augusztus hó 25-ig. A határidő leteltével Hegyi felségfolyamodványt adott be és egyuttal azt kérte, hogy annak elintézéséig hagyják szabadlában. Az igazságügyminiszter helyt adott Hegyi kérelmének és büntetésének elszívését függőben is tartja. Most,

mint tudjuk gróf Csáky Károly megyés főpásztorunk öméltósága vetette magát közbe és ne hogy a papi tekintély Hegyi elzárásával csorbát szenvedjen, Ő felségtől Hegyi részére kegyelmet kér. Ez a ténye főpásztorunknak csak azt mutatja, hogy kebelében igazi keresztényi érző sziv dobog és nemes tetteiből éppen az a Hegyi Antal tanulhatna, ki sem irgalmat és sem kegyelmet nem ismer embertársaival szemben, kik közül akár hányat, ki egy követ nem fuj vele, halálra üldöz. De vajjon Hegyi Antalnak megesett-e a szive akkor: midőn egy családost embert elcsukatott és ez állását veszítette el e miatt. Kért-e Hegyi Antal annak a számára kegyelmet? No, de a papok felsőbb szellemi lények, kiket a világi hatóságnak büntetni sem szabad.

— **Ártatlanul vádolva.** Nagy port vert fel annak idején a tömörkényi jegyző ellen tett ama bűnügyi feljelentés, melyszerint a nevezett jegyző 1894. évben 400 frtot elsikkasztott volna az adópénztárból, s hogy tettét leplezze, az 1894. évi adófékönyvből néhány lapot kitépett volna. A megejtett fejelemi vizsgálatot maga dr. Cicatricis Lajos alispán vezette személyesen Tömörkényen s nemcsak hogy fényesen kiderült a derék jegyző ártatlansága, hanem az alispán urnak arra a felhívására, hogy álljon elé akinek bármilyen, akár csak legkisebb panasza is van a jegyző ellen — nem akadt egy lélek sem, akinek kifogása lett volna a közszereketben álló érdemes jegyző ellen, aki valóban a népnek jóakaró barátja és tanácsadója. A büntető törvényszék a járási szolgabíró-ság teljesítette, s a kihallgatott tanúk vallomásai alapján be lett igazolva, hogy a jegyző soha pénzt nem kezelt, az 1894. évi adófékönyv 2 lapját pedig az akkori végrehajtó, a községi pénztárnok jelenlétében azért tépte ki, mert kissé ittas állapotban volt, s egy lap össze volt piszkítva. Két lapot tehát kitépett, de feljegyzéseit a következő lapokra írta rá a pénztárnok jelenlétében, s ezeket a kitépett lapokat odafejtette az adófékönyv utolsó lapjához. Ezt a szegedi pénzügyigazgatóság akkori kiküldötte is látta s minden megjegyzés nélkül tudomásul vette, mert semmi rossz akaratot és mulasztást nem talált a dologban, a jegyző azonban az egész dologról csak évek múltán értesült, mert neki semmi tudomása sem volt az egészről. A szegedi kir. törvényszék ennél fogva az egész büntető eljárást beszüntette s mint alaptalan, hamis vádat eljettette. Most, amidőn az ártatlanul meghurcolt tisztviselő felmentett a becsületét megtámadó vád alól — előállott ama következmény, hogy — a rágalmozó, hamis vádat koholó bűnösök elvegyék megérdemelt büntetésüket. Ugy tudjuk, hogy az egész feljelentés, hamis vád értelmi szerzője ott is szemforgatva működött, de majd a vizsgálat során leplezik a nyomorultat. És most fogadja a derék jegyző üdvözlötünket az igazság győzelméhez!

— **Ünnepelt fészolgabíró.** Szegvár közönsége ma diszkögyűlést rendez a polgári körben s átadja Tary István fészolgabírónak a disztagságról szóló oklevelet. Földünknek eme szép polgári kitüntetéséhez mi is szívből gratulálunk.

— **Miért lépett ki?** Lapunk múlt vasárnap megjelent számában közöltük Kuklics György helybeli földbirtokos nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy a Hegyi-féle 48-as illetve «Független Magyarország-párt»-ból kilép és egyszersmint alelnöki állásáról leköszönt. Kuklics Györgyöt, aki a 48-as és függetlenségi pártnak régi hive volt, erre a lépésére a helybeli Hegyi-pártban uralkodó visszaélések és elvtagadások vezették. Nem akar egy olyan pártnak tagja lenni, mely pártnak egy a vezére Hegyi Antal, mint majd minden tagja elvtagadókából és politikai hitehagyottakból áll. Kuklics Györgyöt, aki tekintélyes gazdamber, mi is sokkal jobban ismerjük és sokkal önállóbbnak tartjuk, minthogy ilyen emberek által hagyja magát vezetetni.

— **Nyugdíjazás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Oláh Lázár tanítót negyven évi szolgálata után

nyugdíjazta. Kívánjuk, hogy a derék tanfőú boldog megelégedésben töltsé nyugdíjas napjait.

— **A csongrádi fogyasztási szövetkezet** a nagyobb ügyforgalomra való tekintettel raktárát s üzlethelyiségeit még egy bolttal megnagyobbította. Különösen gazdasági gépek, egyéb eszközök és vasak állanak újabban rendelkezésére a közönségnek.

Általában a fogyasztási szövetkezet fejlődik, terjed s mióta Vannay Ferencz úra alelnöke a szövetkezetnek, életképességét minden tekintetben jobban bizonyítja. A szövetkezeti tagoknak saját érdekükben áll, hogy fogyasztási czikkeiket a csongrádi fogyasztási szövetkezetben szerezzék be.

— **Megbízás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Jójárt Béla megbízott állami tanítót állásától felmentette s helyébe földinket ifj. Mészáros Imre szénási uradalmi tanítót bizta meg.

— **Üjév.** Izraelita polgártársaink a múlt héten újévet ünnepeltek, a mikor is 5663. évvel számítják az időt.

— **A vármegyei pénztárak államosítása.** A közigazgatás államosításának első követelménye immár nemsokára valóra válik s ezzel megszűnik azoknak a kétkedése — akik nem bíztak abban, hogy vajjon az egységes magyar állami közigazgatás napja valaha felvirrad. Csongrád vármegye közönségére azért is előnnyel jár a vármegyei pénztár felosztása, mert annak teendőit és terheit az állam veszi át és így a vármegye 6400 korona évi tehertől felszabadul. A belügyminiszter most leiratban felhívta a vármegye közönségét arra, hogy legközelebbi közgyűlésén gondoskodjék ezen összeg hovatartásáról. Valószínű, hogy ezuttal rákerül a sor végre a bűnügyi nyomozások folytán szükségessé vált két szolgabírói és két irnoki állás betöltésére, s ha ez bekövetkezik, egy a bűnügyi nyomozások teendőitől megszabadulnak a csongrád megyei községek. Mert az csakugyan viszás állapot, hogy az amúgy is kevés munkaerővel rendelkező községek teljesítsék még a bűnügyi nyomozásokat is, holott a rendészeti teendőkkel is túl vannak terhelve. E tekintetben úgy halljuk, hogy a községi képviselő testület is felterjesztést fog intézni a vármegye törvényhatóságához. Hasonlóképp áll a dolog a mindsenti járás községeiben is.

— **Rendet kérünk.** A polgári fiúiskola olyan intézménynek tűnik fel Csongrádon, a melyen avatott és kevésbé avatott kezek jónak vélik ütni egyet-egyét, ha van rá ok, ha nincs. Ma azután ott vagyunk, mint panaszosan értesülünk, hogy eme ellen-szenvét még némely tanfőúak élesztgetni igyekeznek, bevívén az Isten házába is az intézet és növendékei iránti ignoráltságukat s ott azokat a már évek óta megszokott helyeikről kiszorítják, alkalmat adván ezáltal a rendtelenség csinálásának. Hát ez sehogy sincsen így jól. Minden iskola tudja, hol van növendékeinek a kijelölt helye, tehát tessék azokat oda ültetgetni. Egyenlőre ez ügyről csak ennyit, ha kell, máskor majd fűszerezve tálljuk fel a panaszt.

— **A tiszai hid eltolása.** Mint megbízható helyről értesülünk, az algyői tiszai hid eltolása f. hó 28-án fog megtörténni a meghívott szakértők és nagy közönség jelenlétében.

— **Meghiusult szokési kísérlet.** Ki ne emlékeznék még Tatár Mihályra, aki mint alig 15—16 éves suhancz, rablógyilkosságot követett el egy özvegy asszonyon. Mikor elfogták, a helybeli járásbíró-ság börtönéből megszökött és csak nagynehezen tudták kézrekeríteni. Ekkor javító-intézetbe került, honnan a 46-ik gyalogezredhez sorozták be. Ott egy leányt, Tari Piroskát őrállás közben szándékosan agyonlőtt. Ekkor halálra ítélték, azonban kegyelmet kapott és halál helyett 20 évi várfogsággal sujtották. A mult szombaton estefelé azonban meg akart szökni, de az őrs észrevette és az őrséget fellármázta, mire Tatár szokását megakadályozták. Ezután egyes zárkába csukták és bilincseit egyelőre a falhoz erősítették, szokése már most teljes lehetetlen. Azonban a szokési

kísérlet miatt ujabban hadbírószág elé állítják és külön büntetéssel fogják sújtani.

— **Ebmarás.** Nagypál Imre bíró kutyája Szivák János polgáriskolai tanuló lábán megharapta. A fiút felszállították a Pasteür-intézetbe Budapestre.

— **Simát megint körözik.** Mint annyiszor szokta volt tenni, egy hírlapi közleménybe megrágalmazott valakit és e miatt tárgyalásra lett idézve, de nem jelent meg. Az ügyészség most letartóztatását kéri. Sima Ferencz pedig Amerikában olvassa személyleírását, amely hogy nem felel meg egészen a tényeknek, mutatja az, hogy mint tanári pályát végzett egyén van a körözvényben feltüntetve, holott még csak tanítói pályát sem végzett. Bizonyosra veszszük tehát, hogy ezt a tévedést Sima Ferencz mielőtt megjelenne, helyre fogja igazítani Amerikából.

— **Szüreti mulatság.** Szlávik János vendéglős az iparos ifjakkal együtt ma este a polgári körben szüreti mulatságot rendez, mely körülményre felhívjuk a mulatni vágyó ifjúság figyelmét.

— **Szüret.** F. hó 6-án kezdődik a hivatalos szüret. Élénk, népes már a szőlőhegy szedik a hagyni valót, jelölik a döntésre szánt tőkékét, megteszik az előkészületet a szüretre. Holnap pedig a szedők danolásától lesz hangos a vidék: szedik a szőlőt, szürik a mustot. Termés, a tavalyihoz képest sok helyen nagyon hátrább marad, de amennyit a mennyiségben vesz a gazda, annyit nyer a minőségben. Pedig, sajnos, a minőség manapság nem határoz, de fő a mennyiség. Mert 7 és 12 krajczár között változik a must ára literenként. Mióta a hegyi szőlőket beállították, azóta szállt le a jó homoki borok ára s egyhamar nincs is áremelkedésre kilátás. De hát olyan a magyar ember! Inkább szidja a kormányt s az urakat, de magán segíteni nem iparkodik. Mi már évekkal ezelőtt megpendítettük a pinczeszövetkezet eszméjét, de a lelkileg vakká tett népek, mintha süket fülnek muzsikáltunk volna szép nótát, nem tetszett az életre való eszme. Most már hijába a fejcsóválás, az ümmögés, egyenlőre megiszszuk a levit a nembánomságnak, hanem itt a tél, ideje a gondolkodásnak, hogy minden szőlős gazda magába szálljon s egy szívvel lélekkel azon legyen, hogy a pinczeszövetkezetet megalakítsuk.

Shakespere. Nemrégiben jelent meg egy könyv, mely egy különös chiffre-vel akarja bizonyítani Shakespere összes munkáiból, hogy e munkákat Bacon írta, aki ezt titkos jegyekben ki is jelenti e darabok szövegében. Ez a Bacontheoria nem új. Annyi tudomány, annyi ismeret, annyi tanulság van Shakesperében, hogy régi időkől fogva lehetetlennek tartották, hogy e darabokat egy közönséges színész írta volna. A jogban oly jártas, mint egy jogtudós. Nyelve a legmagasabb és leggazdagabb angol nyelv. Érzései a legfinomabbak, melyeket valaha földön járó ember érzett. Emberismerete több, mint bármely udvari emberé. S mindez egy színészen élt volna? Hiába minde theoria, az emberiség történetére nézve mindegy, hogy kiírta e műveket, azok oly csodálatos életet élnek magukban, hogy írójuk neve egészen mellékes, Shakespere vagy Bacon: aki Romeót, Hamletet, Othellót s a többi harmincznégyet írta, az mindenestre a legnagyobb intelligencia volt, a ki valaha e földön járt. És midőn egy német tudós először megpillantotta lomok között Shakespere halotti maszkját, a mely később az övének bizonyult, megdöbbenéssel szemlélte ez arcot, melynél magasabbat, fenségesebbet nem látott soha. Ez a szem a legjobban látott a világon, ez az ajak mondta a legszebb dallamot, ez a homlok volt a legnagyobb értelem székhelye, ezek a vonások érezték az élet minden fuvallatát, a szerelem szellőjétől a kétségbeesés és gyilkolás viharáig. Hogy kinek hívták, mindegy. Elég tudni, hogy volt egy ember, a kiben a legmagasabb fokon nyilatkozott meg minden képesség, amely valaha emberi lélekben szárnyát

próbálgatta. S a lélek, amely oly magasan szállt, mint egy madár, Petőfi kifejezése szerint, egy szűk bódében töltötte életét, London külvárosában, Globe-színházban, ahol könnyű szerrel, meggondolás nélkül, jobbra pénzért írta csodálatos darabjait. És ennek az embernek életében a legjelentősebb nap az a nap volt, amikor lóra ült, hogy hazamenjen Streetfordba gazdálkodni. Az ő földi birodalmának, a Globe-színháznak a képét találjuk a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 156. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Közgazdaság.

Közlemények

kertmivelés és mezőgazdaságról

Mühle Vilmostól Temesvárott.

IV.

Gyöngyvirágot télen virágzásba hozni.

Gyöngyvirágok. A világ kedveltjei. (Convallaria majalis major.) Az igazi, nagyvirágú kerti gyöngyvirág. Az erdőben szedett, vad gyöngyvirágokat hajtásra nem lehet használni. — Gyöngyvirágokat csak november végén, vagy december hóban lehet szállítani, ha már beállt a fagy. Kertészek, kiknek üvegház áll rendelkezésükre, többféle módon hajtathatnak. A gyöngyvirágok megérkezésükkor azonnal homokba sorban beásandók és a nagy fagy ellen szénával vagy mással óvandók. — Cseréphe 10—15 drb, ládába 50—200 drb, közönséges földbe, vagy földdel kevert mohába sorba ültetendők és azonnal igen meleg és sötét helyre állítandók. Szeretik a + 24—30° R. foknyi meleget. (Többet azonban nem szabad adni, mert különben úgy a csira, mint a virágok elromlanak.) A csirákat még 5—6 cm. magasságban mohával kell betakarni és igen nedvesen tartani. Mihelyt kihajtottak és virágbimbók mutatkoznak, kevés világosságot engedünk rájuk és lassankint mindig többet, míg teljesen kinyíltak, mikor is világos, nem oly meleg helyre állítandók, hogy hosszabb ideig virágozzanak.

Magánosok, kik üvegházzal nem rendelkeznek, a hajtathoz cserepeket sőt kis szivarládikákat is használhatnak, melyeknek feneke többször átlukasztandó. Ilyen ládikákba 25—40 drbot lehet ültetni, de ültetés után egészen betakarandók mohával, mely naponta többször 24—30° R. foknyi meleg vízzel megöntözendő. Ezt a mohacsomagot pléhtányérra, mely vízzel van telve, a kályhára kell tenni és különösen ügyelni, hogy meleg legyen. 2—3, hét mulva már virágoznak és akkor ablakba állíthatók.

Jóremény-foki gyöngyvirág.

Freesia odorata refracta. A Jóremény-fokról való új gyöngyvirág az utolsó évek legjobb és legszebb virághagymabehozatala. — Mindenki, akár laikus, akár szakértő, megszereti e virágot, ha egyszer tenyésztette, mivel tenyésztésük könnyed, virágzásuk és illatuk páratlan.

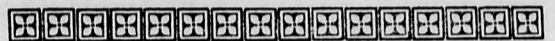
5—8 gumó jó földdel telt cserépbe ültetendő, mely a szabadban félhomályos

helyre állítandók. Igen meleg helyiséget nem szeretnek, de a hideg árt nekik. Ha a gumók júliusban ültetnek, akkor már karácsonykor virágoznak. Virágzásuk hónapja szerint ültetendők. Virágzásukig 5 hónapra van szükségük; e szerint legjobban ültetendők júliustól decemberig. Virágzás után keveset, később egyáltalában nem öntözendők és ha leveleik kiszáradtak, a gumók kiveendők és néhány hónap mulva megint használhatók. — A gumók legnagyobbika nem nagyobb mint a mogyoró, sőt vannak olyan kicsinyek is, mint a búzaszem, de azok is hoznak virágot.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

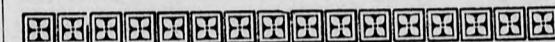
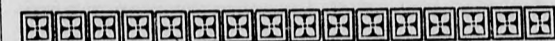
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

GABONA-

zsákok használt állapotban
jutányosan kaphatók Kellner
Ferencznel Tó-oldal.

629. szám 1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhíre teszi, hogy a csongrádi kir. járásbírósnak 1902. Ö. 180/5. számú végzése folytán néhai Szarka Sándor hagyatéki ügyében a csongrádi előjáróság által leltározott ingóságok elárverezése rendeltetvén el, annak megtartására határidőül **október hó 6-ik napjának délutáni 2 órája** tűzetett ki a mikor is a következő ingóságok árvereltetnek u. m.:

1-szor. Néhai Szarka Sándor-féle templomutcai háznál elhelyezett 9 hordóban levő óborok, azon kijelentés mellett, hogy vevő köteleztetik 24 óra alatt a hordókat kiüríttetni, a bort elszállíttatni és az üres hordókat a helyszínén hagyni, miután a borok hordó nélkül adatnak el.

2-szor. Az árverés a Szarka Ödön lakásán fog folytatni, még pedig árverés alá fog bocsájtani házibútorok, ágyneműek, ruhaneműek, konyhaberendezések, 58 véka árpa, 2 véka kukorica, 4 véka zab és egy zsákban mák.

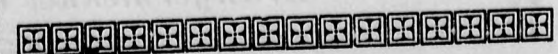
Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírósnak 1902. Ö. 180/5. számú végzése folytán

1-szor. Néhai Szarka Sándor-féle háznál.

2-szor. Szarka Ödön lakásán, Csongrádon leendő eszközésére **1902. október hó 6-ik napjának délutáni 2 órája esetleg folytatólag a következő nap délelőtti 9 órája** kitétetik és ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az elárverezendő ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Kelt Csongrádon, 1902. október hó 3-án.

R. Papp István

kir. jb. végrehajtó.

1902. El. 68/3. szám.

Versenyfárgyalás.

A magy. kir. igazságügyminiszter úr 1902. évi augusztus hó 28-án kelt 23149. I. m. V. számú rendeletével a csongrádi kir. járásbíróság épületének két helyiséggel (szobával) leendő kibővítését 3528 korona 01 fillér összeg erejéig engedélyezte. Ennek alapján az építési munka kivételének biztosítása czéljából az 1902. évi október hó 31-ik napjának délelőtti 11 órája, a csongrádi kir. járásbíróság 2 számú hivatali helyiségében tartandó zárt ajánlati versenyfárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebb említett s jövő 1903. évi június hó 1-ső napjára befejezendő építési munka végrehajtásának elvállalására vonatkozó s az 1899. évi 52859. I. M. számú rendelet 18-19 §§-ainak megfelelően írásban kiállítandó s pecséttel ellátott zárt ajánlatokat, melyben kiteendő, hogy az ajánlattevő a tervek és feltételeket ismeri és magára kötelezőnek elfogadja, — a kitűzött nap (1902. október 31.) délelőtti 11 óráig a csongrádi kir. járásbírószág vezetőjéhez, a borítékon feltüntetve, hogy: «Ajánlat a csongrádi kir. járásbírószág épületének két helyiséggel való kibővítésére» — annyival inkább adják be, illetve bérmentve küldjék el, mivel a későbbben érkezett, vagy távirati úton tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A műszaki iratok: terv, költségvetés, feltételek és a kötendő szerződés tervezete a csongrádi kir. járásbírószág vezetőjének hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az ajánlattevők kötelesek a költségvetés összegének megfelelő 5% összeget vagyis 176 korona 40 fillért bánatpénzül a csongrádi kir. adóhivatalnál készpénzben vagy ovadékképes értékpapírokban előre letétbe helyezni s a letételt igazoló nyugtát beadott ajánlataikhoz mellékelni. Ezen nyugta nélkül beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Megjegyeztetik, hogy a bánatpénz, azon ajánlattevő által, kinek ajánlata elfogadatik, a szerződés kiállításakor 10% -ra 352 korona 80 fillérre lesz kiegészítendő, mely biztosítéki összegül fog szolgálni.

Az ajánlatok felett az ezen versenyfárgyalást hirdető kir. járásbíró, illetve annak felettes hatósága szabadon dönt s azok egyikéhez sincs kötve.

Kelt Csongrádon, 1902. évi szeptember hó 24-ik napján.

Dr. Szappanos Sándor
csongrádi kir. járásbíró.

Pályázati hirdetés.

Csongrádvármegye csongrádi járásához tartozó Csany nagy községben nyugdíjazás folytán megüresedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmazásukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi október hó 25. napjáig annyival inkább nyujtsák be, mert később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogok.

- A betöltendő állás javadalmazása:
1. 1628 korona jegyzői törzsűzetés.
  2. 400 korona lakbér.
  3. 160 korona anyakönyvvezetői tiszteletdíj.
  4. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított munkadíjak.
- A választás Csany község közházánál folyó évi október hó 27-én délelőtti 10 órakor ejtetik meg.

Csongrád, 1902. szeptember hó 24.

Tasnády
főszolgabíró.

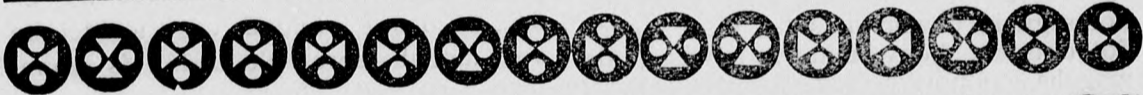
Czimbalom

hegedű, fuvola, vagy bármily nemű hangszer tanítását — kotta szerint, vagy annélkül — elvállalom.

A tandíj havonként 10 korona, az órák száma hetenként három.

Czimbalmot is hangolok 2 koronáért.
Lakás II. ker. Szarvas-utca 18. szám.

Tisztelettel
SERESS ANTAL
a helybeli gyermekzenekar karnagya.

Első kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára réz-, fa-, fuvó- és vonós hangszerekben.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetok, trombiták, czimbalmok.

Általam konstruált **TÁROGATÓK 30 főtől** feljebb

iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb elpusztíthatlan hangokkal. Különlegesség: acélhangú hangverseny-harmonikák, saját minták.

Teljes zenekar felszerelések

a legjutányosabb árban előnyös feltételek mellett.

Képes árjegyzékek

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmoniumokról, c) harmonikákról **ingyen és bérmentve.**

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.

(saját házában)

Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mászben fololdhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában kilonkint 16 krtól fölfelé szállíttatnak és ami a festékek szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.